

Andalucía 10-17 november 2012

Daniel Melchert & Carita Eskeröd, Land

Skådarresa?

Nja, kanske inte direkt. Men jag tänkte ändå att denna kortfattade rapport kan vara till nytta eller inspiration för den som reser till södra Spanien utanför optimal skådarsäsong och därmed utan att ha siktet inställt på att klämma alla tunga VP-arter på en gång. Detta var en resa för att hälsa på svärföräldrarna, njuta av lite sol och värme (i jämförelse med Sverige), se några spännande natur- och kulturmiljöer, äta och dricka gott och samtidigt i bästa fall få se lite fågel (inklusive några targetspecies). Sammanfattningsvis kan sägas att samtliga mål uppfylldes.

Själv har jag inte varit i Spanien sedan en resa till Malaga i september 1987. Den gången stod framför allt rovfågelsträck vid Gibraltar på programmet. Kommer särskilt ihåg mängderna med dvärgörn och brunglada som sträckte söderut samt att kohäger förekom talrikt.

Praktikaliteter

Numera är det hur lätt som helst att ta ett flyg till Spanien. Däremot var det lite bökigt med hyrbil. Vi hade förbokat en bil hos Marbisol, att hämta på flygplatsen i Malaga. Det stämde inte riktigt för när vi landat och hittat de olika biluthyrarna så visade det sig att Marbisol låg en bit från flygplatsen och att det var transfer dit. Det var irriterat och mycket svordomar i kön till transfern och väl på plats tog det ytterligare en halvtimme innan vi fick ut en halvrisig Ford som definitivt inte städats på ett tag. De stora biluthyrningsfirmorna finns i källaren på flygplatsen, så det kan nog vara värt att satsa på dem i stället. Vår bil kostade ca 1 500 kronor inkl full försäkring och fria mil för en vecka. Inte så dyrt.

Stora vägar är bra, skyltningen är bra och även småvägar är för det mesta helt ok, men trafiken kan vara lite stressig i och vid storstäder. Vi hade inte gps (tror inte ens det ingick i Marbisols utbud) utan nöjde oss med att köpa en utvikbar karta på en bensinstation – funkade bra! En skådarguidebok kan nog vara bra att ha och vi använde framför allt *Where to watch birds in Spain* (Lynx, 2006) för lokaler vid Andújar (Sierra de Andújar), Granada (Sierra Nevada) och Malaga (Guadalhorce mynning) och i någon mån *Finding birds in southern Spain* (Gostours Guide 1996) för Ronda, annars var det mest random skådning. Vi bodde två nätter på hotell och åt en del ute på restaurang. Priserna är generellt lägre än in Sverige och vi både åt och drack gott.

Vädret var mestadels bra eller i alla fall hyfsat, men lite regn och kyligt två-tre dagar. Annars var det övervägande soligt och temperaturen låg mestadels på 15-20°. Mina svärföräldrar upplever att vintrarna blivit regnigare de senaste tio åren.

Kortfattad dagbok

10 november

Vi landar i Malaga vid 13-tiden. Första fågelart blir *svart rödstjärt* vid biluthyrningen. Kör till svärföräldrarna i Mijas och från tomten kan jag "halvskåda" lite innan försenad lunch. Medelhavet ses på ca tre kilometers håll och därmed går det att utan problem tuba in *havssulor*. I trädgården och omgivningarna ses *sammetshatta* och *gulhämpling*. Ett 50-tal *klippsvalor* drar omkring men bästa tomtobsen blir en *dvärgörn* som glider förbi. Sen eftermiddag går vi en promenad i bergen och ytterligare ett 50-tal *klippsvalor* ses samt en *klippsparv*.

11 november

Morgon-förmiddag i sällskap med svärföräldrar och vi får fina obsar på skråniga *munkparakiter* vid strandpromenaden i Costa del Benalmadena och från tomten ses en av resans fåtaliga *kohägrar*. På eftermiddagen gör vi en biltur till Alhaurin och ett fantastiskt vattentorn från 1970-talet, byggt som en medeltida, morisk försvarsanläggning. Av ett japanskt företag! Anläggningen byggdes för att konstbevattna en golfbana som aldrig färdigställdes. Här hade vi resans enda *brandkronad kungsfågel* och vid vattentornet fem *rödhönor* och en *svarthakad buskskvätta*.

Vattentornet i Alhaurin och lokal för bl.a. rödhöna.

12 november

Jag och Carita lämnar Mijas på morgonen och kör via Malaga och Cordoba till den lilla staden Andújar. Det är motorväg hela sträckan, trafiken mestadels måttlig och omgivningarna rätt tråkiga med mil efter mil av olivodlingar. Från bilen ses några enstaka *rödglador*, men inte så mycket mer. Andújar är en riktigt fin stad med bland annat imponerande siloanläggningar från början av 1900-talet och en modernistisk saluhall i bästa 60-talsstil. Vi fikar, handlar och fortsätter sedan mot naturreservatet Sierra de Andújar. Det är en mindre väg i stadens östra del, vid Del Val hotel, som leder norrut och är skyltad mot klostret Santuario Virgen de la Cabeza. Observera att det inte finns några tankmöjligheter sedan man lämnat Andújar, så kolla bensinnivån!

Den rätt smala vägen slingrar fram i ett vackert, bergigt landskap. Efter 14 km passerade vi Los Pinos turisthotell och kort därefter sågs de första *blåskatorna* (en av målarterna). Vi äter medhavd lunch med utsikt över ett vackert bergslandskap. Blåskator drar omkring, men de är rätt skygga eller bara rastlösa – man ser dem mest flygandes mellan olika träd och buskar. Något tiotal *gåsgamar* passerar

över oss. Vi fortsätter den smala vägen fram till den tidigare gruvbrytningen vid Los Escoriales. Medan vi stannar här och försöker läsa igenom några informationsskyltar på spanska kommer plötsligt en *spansk kejsarörn* flygande över oss. Vi har den sedan kretsande under några minuter och på behagligt avstånd. Najs, mållart nummer två! Här ses också en *kungsörn* och ytterligare gåsgamar.

Från Los Escoriales svänger vi in på en liten grusväg mot Rio Jándula och gör stopp lite här och var. Från bilen ses en stor skruv med gåsgamar så vi stannar till och kan också lägga till tre *grågamar*, och därmed är i princip samtliga mållarter avklarade! Vi hänger även in *härfågel*, *kornsparv*, rödhöna och klippsparv vid stopp. Vägen slutar vid ett stort vattenmagasin för ett kraftverk en bit nerströms. I samband med bygget i slutet av 1920-talet anlades en hel by för anläggnings- och vattenverksarbetarna. Det mesta är ruiner nu, men kyrka, förmansbostad och en del annat finns kvar. En spännande miljö för två byggnadsantikvarier!

Det blir inte så mycket mer fåglar men på tillbakavägen ses en minervauggla. Övernattar strategiskt på Los Pinos turisthotell där vi får en liten stuga för oss själva. Äter vildsvinsgryta och lammstek på hotellrestaurangen och en fantastisk god Rioja Muga Reserva 2006 till det.

Jándula reservoar – en spännande miljö!

13 november

Vi stiger upp före gryningen och beslutar oss för frukost vid Rio Jándula, men längre ner längs floden än i går. Efter en spartansk frukost och resans enda *trädgårdsträdskrypare* går vi uppströms längs floden. Det är ganska bergigt och relativt frodig grönska. Ett stort gäng blåskator drar omkring, andra allmänna arter är *nötskrika*, *nötvecka*, *gröngöling*, *rödvinge*- och *dubbeltrast* mm. Vid kraftverket

slutar vägen och vi vänder tillbaka. Fyra härfågel, två *cettisångare*, *kungsfiskare*, *forsärla*, klippsvala och klippsparv hamnar också i obsboken. På vägen tillbaka stannar vi till på en höjd och spanar rovfågel. Under kanske 20-30 minuter har vi ett 30-tal gåsgamar, två grågamar och en spansk kejsarörn. På eftermiddagen kör vi till Granada, övernattar där.

14 november

Efter hotellfrukost och en promenad genom de medeltida stadsdelarna och förbi Alhambra (som vi valde att hoppa över) tar vi sikte på Sierra Nevada, vars snöklädda toppar syns så fort vi kommer utanför staden. Vi kör en mycket smal och slingrig väg, som visar sig vara en gammal spårvägssträckning. Vägen går genom ett antal tunnlar och slutar framför ett trevligt pensionat/restaurang. Vi ställer bilen och fortsätter till fots. Fågelmässigt ger det inte så mycket, men *svart stenskvätta* är ny resart och vi ser en hel del *stjärtmes* av rasen irbii.

Tillbaka vid bilen är vi hungriga så det blir en sen lunch på restaurangen – öring med grönpepparsås respektive en tallrik med intressanta korvar (bl.a. små kryddiga helsvarta blodkorvar och otroligt köttiga chorizos). Mätta och belåtna kör vi upp mot en skidanläggning på en av topparna, men det hinner bli alldeles dimmigt på vägen upp och det börjar bli sent på eftermiddagen. Vi vänder neråt igen, går en sväng i bergssluttningarna nedanför dimman och kan hänga in *iberisk varfågel*, svarthakad buskskvätta och kornsparv. Kvällskörning till Mijas.

Köttallrik. Blodkorven var klart bättre än svensk dito!

15 november

Dagen börjar med en utflykt till Malaga tillsammans med svärföräldrarna. Fler munkparakiter, men annars inte så mycket mer. På eftermiddagen kör jag och Carita tillbaka mot Malaga, men i stadens västra delar (vid flygplatsen) viker vi av mot Guadalhorce-flodens mynning, skyltat San Julian. Man kör ner och parkerar vid den uträtade och invallade ån. Vi börjar med ett kort span vid själva mynningen. Det pågår en intensiv trafik av vitfågel, mestadels *medelhavs- och silltrut*, längs kusten. Här ses även *svarthuvad mås* samt *balearisk lira* dra förbi, lirorna lite utanför den strida strömmen av trut och mås.

Vi går sedan uppströms längs ån, eller snarare kanalen, till en bro som tar oss ut på ett slags ruderat område, som är det gamla deltat och skall enligt uppgift sparas som naturområde. Stigar leder runt och fram till gömslen vid olika dammar. Det är inte precis ett vackert område, men gott om fågel: ett hundratal klippsvalar drar omkring, *grässångare*, sammetshatta och svarthakad buskskvätta finns med jämna mellanrum, enstaka cettisångare hörs och i dammarna ses fyra *kopparand* och lika många *större flamingo* samt gott om änder och ett 50-tal *smådopping*. Resans andra dvärgörn gör ett svep över dammarna och i området jagar även *brun kärrhök* och *duvhök*. Vi följer stranden tillbaka mot mynningen och här ses ett tiotal *tofslärkor*, som hittills märkligt nog gäcktat oss.

16 november

Sista skådardagen och vi har bestämt oss för en tur i bergen vid Ronda och Grazalema. Med facit i hand så hade man behövt minst två dagar för detta och vi hinner inte riktigt med. Vi kör en slingrig och bergig småväg direkt från Mijas via Coin till Ronda. Vi gör lite oplanerade stopp längs vägen, antingen där det ser giftigt ut eller där vi ser något spännande, som en 200-flock med kornsparv. På en högplatå med några vinpinade buskar har vi resans första *provencesångare*, en iberisk varfågel samt skruvar med gåsgam och *alpråka*.

Efter lunch och promenad i Ronda kör vi mot Grazalema och Puerto de los Palomas, som enligt Gosney ska vara en bra vinterlokal. På vägen upp ser vi en svart stenskvätta men uppe på toppen har vi inget annat än ytterligare en provencesångare samt något tiotal gåsgamar. Vi inser att vi inte kommer att hinna så mycket mer och påbörjar återfärd via Ronda och Marabella. Det skymmer sedan vi passerat Ronda och den slingriga vägen ner till Marabella tar både tid och kraft.

17 november

Packning, lite shopping och hemresa. Flyget naturligtvis 1½ timme försenat...

Artlista

Gräsand

Allmän

Skedand

Guadalhorce

Kricka

Guadalhorce

Brunand

Guadalhorce

Kopparand

4 ex vid Guadalhorce

Rödhöna

5 ex Alhaurin, 4 ex Sierra de Andujar

Smådopping

Ca 50 ex Guadalhorce

Skäggdopping

5 ex i reservoaren Rio Jandula

Balearisk lira

2 ex förbiflygande vid Guadalhorce

Havssula

Tämligen allmän vid kusten

Storskarv

Huvudsakligen vid kusten

Natthäger

1 ex vid Guadalhorce

Kohäger

Fåtalig, max 5 ex totalt

Silkeshäger

Fåtalig, max 5 ex totalt

Gråhäger

Lite här och var

Större flamingo

4 ex Guadalhorce

Gåsgam

Rätt allmän i bergen

Grågam

Sammanlagt 5 ex i Sierra de Andujar

Kungsörn

1 ex Sierra de Andujar

Spansk kejsarörn

2 ex Sierra de Andujar

Dvärgörn

1 ex Mijas, 1 ex Guadalhorce

Rödglada

5-10 ex från bilen mellan Malaga och Andujar

Brun kärrhök

2 ex Guadalhorce

Sparvhök

Enstaka

Duvhök

1 ex Guadalhorce

Tornfalk

Enstaka

Rörhöna

Guadalhorce

Sothöna

Guadalhorce

Tofsvipa

Enstaka i odlingslandskap

Drillsnäppa

1 ex Guadalhorce

Skrattmå

Vid kusten

Svarthuvad må

15-tal vid Guadalhorce

Medelhavstrut

Allmän vid kusten

Havstrut

Enstaka vid kusten

Silltrut

Allmän vid kusten

Kentsk tärna

Enstaka vid kusten

Tamduva

Allmän

Ringduva

Ganska allmän

Turkduva

Ganska allmän i stadsmiljö

Minervauggla

1 ex Sierra de Andujar

Härfågel

Sammanlagt 6 ex Sierra de Andujar

Kungsfiskare

1 ex Sierra de Andujar

Gröngöling

10-tal vid Sierra de Andujar

Större hackspett

Lite här och var

Tofslärka

10-tal Guadalhorce, 10-tal mellan Mijas och Ronda

Trädlärka

1 ex Sierra de Andujar

Klippsvala

Allmän i kustområdena i övrigt endast 1 ex Sierra de Andujar

Ladusvala

3 ex Guadalhorce

Ängspiplärka

Sierra de Andujar

Sädesärta

Allmän

Forsärta

2 ex Sierra de Andujar, 2 ex Sierra Nevada

Järnsparv

Enstaka i lämplig miljö

Rödhake

Enstaka i lämplig miljö

Svart rödstjärt

Allmän

Svart stenskvätta

6 ex Sierra Nevada, 1 ex Grazalema

Svarthakad buskskvätta

Enstaka här och var, 20-tal Guadalhorce

Taltrast

Enstaka här och var, mer allmän vid Sierra de Andujar

Rödvingetrast

Sierra de Andujar

Dubbeltrast

Sierra de Andujar

Koltrast

Allmän

Svarthätta

Enstaka här och var

Sammethätta

Allmän

Provencesångare

2 ex i bergen vid Ronda-Grazalema

Grässångare

Ca 15 ex Guadalhorce

Cettisångare

2 ex Sierra de Andujar, 3 ex Guadalhorce

Gransångare

Ganska allmän

Kungsfågel

Ganska allmän i lämplig miljö

Brandkronad kungsfågel

1 ex Alhaurin

Gärdsmyg

I lämplig miljö

Talgoxe

Allmän

Svartmes

Ganska allmän i lämplig miljö

Blåmes

Allmän

Tofsmes

Ganska allmän i lämplig miljö

Stjärtmes

Sierra Nevada

Nötväcka

Sierra de Andujar och Sierra Nevada

Trädgårdsträdskrypare

1 ex Sierra de Andujar

Iberisk varfågel

2 ex Sierra Nevada, 1 ex bergen vid Ronda

Blåskata

Ganska allmän Sierra de Andujar

Skata

Allmän

Nötskrika

Sierra de Andujar och Sierra Nevada

Kaja

Allmän

Alpkråka

1 ex Sierra de Andujar + ca 30 ex bergen vid Ronda

Korp

Enstaka

Svart stare

Allmän

Gråsparv

Allmän

Bofink

Allmän

Bergfink

1 ex Sierra de Andujar

Steglits

Allmän

Grönfink

Allmän

Grönsiska

Ganska allmän

Gulhämpling

Ganska allmän

Stenknäck

Enstaka

M korsnäbb

Enstaka

Kornsparv

20-tal Sierra de Andujar, 1 ex Sierra Nevada, drygt 200 ex bergen vid Ronda

Klippsparv

1 ex Mijas, 2 ex Sierra de Andujar

Munkparakit

Costa del Benalmadena, Malaga, Guadalhorce

Antal arter: 96

Daniel Melchert

förnamn. efternamn@godbostad.se